

XLV OLIMPIADA MATEMATYCZNA

Zadania konkursowe zawodów stopnia pierwszego

I seria

1. Udowodnić, że układ równań

$$\begin{cases} a^2 - b = c^2 \\ b^2 - a = d^2 \end{cases}$$

nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych dodatnich a, b, c, d .

2. Ciąg funkcji $f_0, f_1, f_2, \dots$ jest określony następująco:

$$f_0(x) = |x| \quad \text{dla wszystkich } x \in \mathbb{R}, \\ f_{n+1}(x) = |f_n(x) - 2| \quad \text{dla } n = 0, 1, 2, \dots \\ \text{oraz wszystkich } x \in \mathbb{R}.$$

Dla każdej liczby naturalnej n rozwiązać równanie $f_n(x) = 1$.

3. Dowieść, że jeżeli a, b, c są długościami boków trójkąta, to

$$\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \leq \frac{1}{a+b-c} + \frac{1}{c+a-b} + \frac{1}{b+c-a}.$$

4. Dany jest okrąg o środku O , punkt A wewnątrz tego okręgu oraz cięciwa PQ , nie będąca średnicą, przechodząca przez A . Proste p i q są styczne do rozważanego okręgu odpowiednio w punktach P i Q .

Prosta l przechodząca przez punkt A i prostopadła do OA przecina proste p i q odpowiednio w punktach K i L . Wykazać, że $|AK| = |AL|$.

II seria

5. Udowodnić, że jeżeli wielomian $x^3 + ax^2 + bx + c$ ma trzy różne pierwiastki rzeczywiste, to wielomian $x^3 + ax^2 + \frac{1}{4}(a^2 + b)x + \frac{1}{8}(ab - c)$ także ma trzy różne pierwiastki rzeczywiste.

6. Funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jest ciągła. Wykazać, że jeżeli dla każdej liczby rzeczywistej x istnieje taka liczba naturalna n , że

$$\underbrace{(f \circ f \circ \dots \circ f)}_n(x) = 1,$$

to $f(1) = 1$.

7. Na zewnątrz czworokąta wypukłego $ABCD$ budujemy trójkąty podobne APB , BQC , CRD , DSA , w ten sposób, że $|\angle PAB| = |\angle QBC| = |\angle RCD| = |\angle SDA|$, $|\angle PBA| = |\angle QCB| = |\angle RDC| = |\angle SAD|$. Dowieść, że jeśli czworokąt $PQRS$ jest równoległobokiem, to czworokąt $ABCD$ też jest równoległobokiem.

8. Dane są takie liczby naturalne a, b, c , że a^3 dzieli się przez b , b^3 dzieli się przez c , a c^3 dzieli się przez a . Udowodnić, że liczba $(a + b + c)^{13}$ jest podzielna przez abc .

III seria

9. W konferencji bierze udział $2n$ osób. Każdy uczestnik konferencji ma wśród pozostałych uczestników co najmniej n znajomych. Udowodnić, że wszystkich uczestników konferencji można zakwaterować w pokojach dwuosobowych tak, by każdy uczestnik mieszkał ze swoim znajomym.

10. Liczby dodatnie p i q spełniają warunek $p + q = 1$. Wykazać, że dla dowolnych liczb naturalnych m i n zachodzi nierówność

$$(1 - p^m)^n + (1 - q^n)^m \geq 1.$$

11. Trójkąt o obwodzie $2p$ jest wpisany w koło o promieniu R i opisany na kole o promieniu r . Dowieść, że $p < 2(R + r)$.

12. Udowodnić, że sumy przeciwległych kątów dwusiecznych czworokąta są równe wtedy i tylko wtedy, gdy sumy przeciwległych krawędzi tego czworokąta są równe.

Rozwiązania powyższych zadań (każde na osobnym arkuszu) mają być wysłane pod adresem właściwego komitetu okręgowego Olimpiady najpóźniej dnia

11 października 1993 r.

10 listopada 1993 r.

10 grudnia 1993 r.

Rozwiązania przesłane w terminie późniejszym nie będą rozpatrywane.

Adresy komitetów okręgowych Olimpiady Matematycznej

Dla województwa elbląskiego, gdańskiego i słupskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Instytut Matematyczny PAN, Oddział w Gdańsku, ul. Abrahama 18, 81-825 Sopot.

Dla województwa bielskiego, częstochowskiego i katowickiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Instytut Matematyczny Uniwersytetu Śląskiego, ul. Bankowa 14, 40-007 Katowice.

Dla województwa krakowskiego, krośnieńskiego, nowosądeckiego i tarnowskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Instytut Matematyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Reymonta 4, 30-059 Kraków.

Dla województwa białkopodlaskiego, chełmskiego, lubelskiego, przemyskiego, rzeszowskiego, siedleckiego, tarnobrzeskiego i zamojskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Matematycznego, pl. Marii Skłodowskiej-Curie 1, pok. 310, 20-031 Lublin.

Dla województwa kieleckiego, łódzkiego, piotrkowskiego, radomskiego, sieradzkiego i skierniewickiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Instytut Matematyczny Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Banacha 22, 90-238 Łódź.

Dla województwa konińskiego, leszczyńskiego, pilskiego, poznańskiego i zielonogórskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej, ul. Matejki 48/49, pok. 24, 60-769 Poznań.

Dla województwa gorzowskiego, koszalińskiego i szczecińskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej, ul. Wielkopolska 15, 70-251 Szczecin.

Dla województwa bydgoskiego, ciechanowskiego, olsztyńskiego, płockiego, toruńskiego i wrocławskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Instytut Matematyczny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, ul. Chopina 12/18, 87-100 Toruń.

Dla województwa białostockiego, łomżyńskiego, ostrołęckiego, suwalskiego i warszawskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Instytut Matematyczny PAN, ul. Śniadeckich 8, 00-656 Warszawa.

Dla województwa jeleniogórskiego, kaliskiego, legnickiego, opolskiego, wałbrzyskiego i wrocławskiego:

Komitet Okręgowy Olimpiady Matematycznej – Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, pl. Grunwaldzki 2/4, 50-384 Wrocław.